

Lengde:
3,2 km
Varighet:
Ca 50 min.
Terreng:
Asfalt/
trebrygge/sti
Merking:
Deler av turen
er merket
Kyststien

Halden Turist
Tlf: +47
69 19 09 80
visithalden.com

Langs Tistas bredder

Tista, elven nederst i Haldenvassdraget deler Halden sentrum i to, nordsiden og sydsiden. Den munner ut i Iddefjorden ved Ytre havn, i området kalt Tyska, Hollenderen og Mølen. Her lastet og losset seilskutene på 1800-tallet. De tømte ballasttankene og ga området planter fra fjerne himmelstrøk som vokser der den dag i dag.

De siste årene har bryggepromenader blitt oppgradert og nye bygget langs Tistas bredder. Tar vi veien og litt sti til hjelp får vi en rask og fin turløype i sentrumsnære områder.

Turen starter ved Halden Gateway (Tollboden), den vakre okerfarvede murbygningen innerst i havna. Tollboden er tegnet i 1830-31 av arkitekt F.C. Gjedde med utvidelse av arkitekt B.N. Garben i 1837. Vi følger Olav Vs gate langs foten av Fredriksten festning til Immanuels kirke. Den ble innviet i 1833 og

er tegnet av Christian H. Grosch i empire-stil. Festningens omfattende historie kan du lese mer om på visithalden.com.

Mellom den gamle bybroa og kirken troner *Haldensøylen*, laget av Arne Vigeland i 1965.

Turen går videre langs veien til venstre for kirken og gjennom jernbaneundergangen.

Gå veien rett frem til Tista elv. Her følger vi bryggepromenaden østover så langt den går, og fortsetter på stien langs elva til Vaterland bro.

Vaterland bro krysses og vi går bryggepromenaden vestover til Wiels plass. Her ligger den staselige Kongegården fra 1820, samt Wielgården og det gamle rådhuset.

Den eldste broen her ble åpnet i 1965 ved Haldens 300-års jubileum. Den nyeste broen ble åpnet ved inngangen til år 2000.

På den andre bredden ser vi Halden jernbanestasjon. Den ble åpnet i 1879 og er tegnet av arkitekt P.A. Blix i gotisk stil.

Bryggepromenaden fortsetter nesten til Høvleriet handelsområde der vi følger veien rett frem til Tyska og Hollenderen. Utsikten er flott over Ytre havn, Iddefjorden, Brattøya, Kuskjær, Sauøya og Sverige. Iddefjorden gjør her en sving, til høyre ut til Singlefjorden og Hvalerøyene, til venstre inn til Berbyelva/ Enningdalsvassdraget.

Vi går over den nye broa og kommer til Mølen. Her følger vi den merkede Kyststien frem til Indre havn.

Vi ser over til Sørhalden med sine to karakteristiske sjøboder . Gatewayen ligger til venstre innerst i havna. Vel overstått tur!

